

(Bilaga 3)

Skötselplan för det kommunala naturreservatet

Vuollerimskogen

Jokkmokks kommun

Innehåll

ALLMÄN BESKRIVNING	3
1.1 Syfte med reservatet.....	3
1.2 Uppgifter om naturreservatet.....	3
Reservatets namn: Vuollerimskogen	3
1.3 Beskrivning av området	4
1.3.1 Klarinheden	4
1.3.2 Skolskogen	5
1.3.3 Historik och nuvarande användning	5
1.3.4 Intressen för allmänhet, turism och friluftsliv	6
2 SKÖTSELPLAN	6
2.1 Övergripande mål med skötseln	6
2.2 Generella riktlinjer för skötseln	6
2.3 Skötselområden	6
2.3.1 Klarinheden närmast bebyggelse.....	8
2.3.2 Skötselområde B – Klarinheden runt Rudtjärn	8
2.3.3 Skötselområde C – Skolskogen	8
2.4 Tillgänglighet till reservatet och anordningar för friluftslivet.....	8
2.5 Finansiering	9
2.6 Förvaltning	9
2.7 Övervakning och uppföljning	9
2.8 Kartbild	10

ALLMÄN BESKRIVNING

Skötselplanen anger riktlinjerna och målen för skötseln av naturreservatet Vuollerimskogen. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

1.1 Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet Vuollerimskogen är att bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Reservatet ska bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål skall reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv, pedagogiska studier och vetenskaplig forskning i orörd natur och därigenom bidra till ökad kännedom om och förståelse för naturen.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Exploateringar i området förhindras

1.2 Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn:	Vuollerimskogen
Län:	Norrbottens län
Kommun:	Jokkmokks kommun
Lägesbeskrivning:	Tätortsnära, norr om Vuollerim längs Messaure/Murjeksvägen
Reservatsgränser:	Gränsmarkering redovisas på bifogad kartbilaga
Area:	25 ha
Naturtyper:	Tallskog, älvnära granskog
Fastighet och ägare:	Del av Jokkmokk Vuollerim 21:2, markägare Jokkmokks kommun
Reservatsförvaltare:	Jokkmokks kommun

1.3 Beskrivning av området

Vuollerimskogen innefattar Klarinheden och Skolskogen. Vuollerimskogen är till ytan ca 25 hektar och binder samman samhällets norra del med Lilla Luleälv. Vägen mellan Vuollerim och Messaure/Murjek delar Klarinheden och Skolskogen. Klarinheden är 15 ha och Skolskogen omfattar 10 ha.

Klarinheden är Vuollerims viktigaste rekreationsskog, en tätortsnära skog med ett stort antal besökare året runt. På Klarinheden växer en äldre tallskog som innesluter en mindre tjärn, Rudtjärn.

Skolskogen tillhör en av landets värdefullaste älvnära granskogar och hyser ett stort antal rödlistade och sällsynta arter, t.ex. norna, bombmurkla, trådbrosklav och skorplaven *Biatora aegrefaciens*.

Vuollerimskogen binder samman Sveaskogs ekopark och Vattenfalls värnområde, Porsi VVO. Områdena är viktiga komplement till varandra och bildar gemensamt en helhet.

Sammanfattningsvis visar naturinventeringar att Vuollerimskogen är ett naturskogsområde med mycket höga natur- och bevarandevärden. Exempel på speciella kvaliteter i området är:

- Klarinheden domineras av en 150-årig tallskog med förekomst av flera rödlistade svamparter, såsom tallticka, fläckporing och spadskinn, och flera signalarter. På många björkar förekommer spår efter den rödlistade, tretåiga hackspetten.
- Skolskogen domineras av värdefull, älvnära granskog och här har ett stort antal rödlistade och sällsynta arter påträffats, t.ex. norna, bombmurkla och trådbrosklav.
- Totalt har inventering av växtarter i Vuollerimskogen synliggjort 24 rödlistade arter
- Ett antal inventeringar och forskningsprojekt pågår i Skolskogen som bland annat påvisat förekomsten av skorplaven *Biatora aegrefaciens* som endast hittats vid ett enda tillfälle tidigare i hela världen.
- Skolskogen är klassad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Vidare beskrivning av områdets unika karaktär finns i Mats Karströms ”Vuollerimskogen. En översiktlig naturinventering av Klarinheden och Skolskogen,” 2006.

1.3.1 Klarinheden

Klarinheden domineras av en 150-årig tallskog med ett ökat inslag av gran och lövträd i den östra delen, särskilt runt Rudtjärn. Området är flackt och uppbyggt av älvsediment. För att ligga så nära bebyggelse är skogen ovanligt opåverkad med en hel del naturvärden, såsom äldre träd, döda träd och förekomst av ett relativt högt antal rödlistade svampar. På många björkar

förekommer spår av tretåig hackspett. Rikedomen på hänglav är relativt hög, särskilt av talltagellav som förekommer i hela området, lokalt rikligt.

Området nyttjas bland annat för promenader, motion, naturstudier för skola och förskola och svamp- och bärplockning. Genom skogen går ett antal stigar och en skoterled. En grusväg delar skogen i två delar, en mindre västlig del med en mer parkartad skog, och en större mer opåverkad och omväxlande, östlig del.

1.3.2 Skolskogen

Skolskogen ligger i en gryta mellan Murjeksvägen och den torrlagda älvfåran. Skolskogens höga naturvärden förklaras främst av det älvnära läget, vilket blir extra gynnsamt i en sänka invid en tidigare fors, och att den i egenskap av granskog undgått avverkning. I Skolskogen är ett stort antal rödlistade och sällsynta arter påträffade, t.ex. norna, bombmurkla och trådbrosklav. Utöver detta tillkommer många rödlistade arter, t.ex. rosenticka, sprickporing, nordlig nållav, lien sotlav och rödbrun blekspik. (källa: inventeringsbilaga daterad 9 mars 2011, Mats Karström)

Skogen används bland annat av Vuollerimskolans elever för naturstudier.

1.3.3 Historik och nuvarande användning

Vuollerimskogen har tack vare sin närhet till byn sedan lång tid varit ett viktigt rekreatiomsområde för invånarna. Detta gäller särskilt tallskogen närmast byn, Klarinheden. Under slutet av 1980-talet upptäckte organisationen Steget Före mycket höga naturvärden i granskogen närmast älven, Skolskogen.

I mitten av 1990-talet planerade SCA att sälja ut Vuollerimskogen till en privat skogsägare. Den planerade utförsäljningen ledde till mycket starka protester från byborna vilket gjorde att Jokkmokks kommun köpte skogen för att rädda den från avverkning.

Både organisationer och enskilda har kontaktat kommunen och önskat ett långsiktigt bevarande av området. Ett flertal naturinventeringar har genomförts vilka bekräftar att området är skyddsvärt och att delar av det tillhör en av Sveriges mest värdefulla skogar och hyser ett stort antal rödlistade och sällsynta arter.

Vuollerimskogen binder samman Sveaskogs ekopark med Vattenfalls Värnområde, Porsi VVO. Områdena är viktiga komplement till varandra och bildar gemensamt en helhet. Sammantaget är detta ett gott exempel på ett delat ansvarstagande för skydd av biologisk mångfald.

1.3.4 Intressen för allmänhet, turism och friluftsliv

Området är attraktivt för det rörliga friluftslivet, besöksnäring och skolor och är idag ett viktigt, tätortsnära rekreatjonsområde. Området är också föremål för inventeringar och forskningsprojekt.

2 SKÖTSELPLAN

2.1 Övergripande mål med skötseln

Målet med reservatets skötsel är att bevara områdets geologiska, botaniska, zoologiska och kulturella värden. Reservatet ger även förutsättningar för att de botaniska och zoologiska värdena ytterligare förstärks i framtiden, varigenom naturvärdet ökar.

2.2 Generella riktlinjer för skötseln

Delar av området ska lämnas för fri utveckling med prioritet för biologisk mångfald och höga naturvärden. Andra områden, med högre grad av kulturpåverkan, omfattas av skötselåtgärder.

2.3 Skötselområden

Utifrån naturvärden, skogshistorik och närhet till bebyggelse har reservatet delats i tre olika skötselområden:

Skötselområde A – Klarinheden närmast bebyggelse

Skötselområde B – Klarinheden runt Rudtjärn

Skötselområde C – Skolskogen

Naturreseptatet Vuollerimskog

Skötselområden

Skala 1:5 000

2.3.1 Klarinheden närmast bebyggelse

Klarinheden närmast byn (A) har en högre grad av kulturpåverkan, särskilt i den västra delen som tidigare röjts. Områdets skötsel har som mål att bibehålla och utveckla naturvärden främst i trädskiktet. Skötselåtgärder allra närmast bebyggelse kan ske med inriktning på t.ex. försiktig röjning och eventuellt borttagande av omkullfallna träd.

2.3.2 Skötselområde B – Klarinheden runt Rudtjärn

Klarinheden runt Rudtjärn (B) För att ytterligare höja områdets naturvärden och gynna biologisk mångfald ska denna del lämnas för fri utveckling med undantag för underhåll av stigar och leder.

2.3.3 Skötselområde C – Skolskogen

Skolskogen (C) med dess mycket höga naturvärden ska lämnas för en fortsatt fri utveckling utan påverkan av människan.

2.4 Tillgänglighet till reservatet och anordningar för friluftslivet

Övergripande mål

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas på dess naturgivna förutsättningar. Vissa anordningar för att främja och kanalisera friluftslivet kan dock iordningställas vid behov av förvaltaren efter samråd med berörda intressenter.

Tillgänglighet

Reservatet är tillgängligt via bilvägar. Dels samfällda skogsbilvägar och Murjeksvägen som löper genom reservatet.

Stigar

Nya stigar kan anläggas om behov föreligger. Lokalisering och sträckning av naturstig utreds om behov uppstår. För trampkänsliga marker, såsom Skolskogen, ska i så fall behovet av spångning utredas. Befintliga stigar och leder underhålls.

Skyltning och information

Informationstavlor ska placeras i anslutning till naturliga entréer. Information om vilka föreskrifter som gäller för reservatet ska finnas inom området.

Utmärkning

Reservatet ska utmärkas enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar.

2.5 Finansiering

Reservatet och skötselåtgärderna skall finansieras av kommunen. Förutom kommunala medel kan andra finansieringar tillkomma.

2.6 Förvaltning

Förvaltare av området är enligt föreliggande beslut Jokkmokks kommun. Förvaltaren har huvudansvaret för skötselplanens genomförande och underhåll av befintlig infrastruktur.

Skötselåtgärder ska dokumenteras och följas upp.

Förvaltaren ska i samband med åtgärder ta kontakt med biologisk sakkunnig för att förhindra att eventuella felsteg sker med hänsyn till bland annat förekomst av känsliga arter.

2.7 Övervakning och uppföljning

Regelbunden tillsyn att föreskrifterna för naturreservatet efterlevs utövas av förvaltaren.

Skötselplanen skall vart femte år följas upp av förvaltaren tillsammans med eventuell skötselansvarig.

2.8 Kartbild

Naturreservatet Vuollerimskogen

Area ca 25 ha

Skala 1:5 000

© Copyright Lantmäteriet 2011. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptatet

0 100 200 300 Meter

